

Det kongelige Olje- og Energidepartement
Postboks 8148, Dep.
0033 Oslo

e-post: postmottak@oed.dep.no

Vår dato 07.05.2008
Deres dato
Vår referanse PHB/ih 140830
Deres referanse

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
OS 100225-97	
DATO - 9 MAI 2008	
AN	EKSP.

Høring - utkast til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

Det vises til departementets høringsbrev av 14. mars d.å.

Næringslivets Hovedorganisasjon, NHO, fremmet i sin høringsuttalelse til NOU 2004:86 om hjemfall følgende hovedsyn vedrørende hjemfall:

- Hjemfallsordningen bør avvikles
- Likebehandling av private og offentlige aktører er viktig
- Forutsigbarhet for berørte selskaper og robusthet i forhold til EØS avtalen er vesentlig.

NHO mener fortsatt prinsipielt at dette er vesentlige forhold i tilknytning til hjemfallsspørsmålet.

I Departementets høringsbrev går man inn for en konsolideringsmodell som ikke likebehandler offentlig eide og privat eide aktører. Dette er etter NHOs oppfatning uheldig. Konsolideringsmodellens hovedmotiv er å sikre et offentlig eierskap. Med utgangspunkt i at det offentlige allerede i dag eier 88 prosent av norske vannkraftressurser, tilsier ikke samfunnsmessige hensyn at det offentlige eierskapet øker ytterligere. Modellen utelukker nye private aktører, og salg kan kun skje til offentlige aktører. Hensynet til et fortsatt sterkt offentlig eierskap svekkes derfor ikke om private virksomheter, som allerede er tildelt konsesjoner og som kun rår over 7 prosent av ressursene, gis rettigheter på lik linje både med de private aktørene uten konsesjon som rår over 5 prosent og de offentlige aktørene.

Høringssaken har opprinnelig sitt utspring i ESAs, og senere EFTA-domstolens vurdering av at et system som forskjellsbehandler offentlige og private eiere av vannkraftverk, er i strid med EØS-avtalen. NHO mener det er grunn til å vurdere nærmere om ikke også den foreslåtte løsning i konsolideringsmodellen vil være i strid med EØS-regelverket.

Det er NHOs oppfatning at en ny eierskapsmodell for det første må reparere de inkonsekvente vilkårene som EFTA-domstolen peker på. For det annet må modellens virkemidler i tillegg være ikke-diskriminerende og proporsjonale. I den foreslåtte ordningen er kravet om ikke-diskriminering ikke oppfylt. Forskjellsbehandlingen mellom offentlige og private eiere i form av tidsbegrensning og hjemfall etter private konsesjoner skal bestå uforandret. Det kan også stilles spørsmål ved om kravet om proporsjonalitet er oppfylt, idet formålet om offentlig eierskap kan oppnås ved hjelp av mindre inngripende virkemidler enn hjemfall uten kompensasjon.

Det er fullt mulig å gjennomføre en konsolideringsmodell med begrensninger i privates adgang til å få nye ervervskonsesjoner, beholde og øke dagens høye grad av offentlig eierskap, uten å videreføre vilkår om tidsbegrensning og hjemfall i eksisterende private konsesjoner. Etter NHOs oppfatning kan en alternativ reguleringsmodell, som både oppfyller EØS-reglene og likebehandler offentlige og private aktører, benyttes. En alternativ modell – som stenger for nye private ervervskonsesjoner, men opphever tidsbegrensning og hjemfall for eksisterende private konsesjonærer – synes ikke vurdert. En slik modell vil sikre dagens høye andel av offentlig eierskap og samtidig la virksomheter som produserer kraft til egen industri få beholde sine kraftverk.

NHO vil også peke på at det i høringsnotatet ikke foretas noen industriell konsekvensanalyse av en reguleringsmodell som fratrukker industrien muligheten til fortsatt å eie og kontrollere kraftproduksjon. Dette er isolert sett uheldig.

Videre vil NHO foreslå at den såkalte vaskingsregelen dvs. at de private kan selge til offentlige og at sistnevnte ikke pålegges hjemfall, styrkes. Dette kan for eksempel skje enten ved endring i lovbestemmelsen, slik at det fremgår direkte av denne at dette skal være hovedregelen, eller ved at det uttrykkelig lovreguleres når regelen ikke skal anvendes. Dette vil bidra til ytterligere klarhet og forutsigbarhet for aktørene.

Oppsummert mener NHO i forhold til det fremlagte forslaget at vilkårene om tidsbegrensning og hjemfall i eksisterende private konsesjoner må fjernes for at konsolideringsmodellen skal oppfylle EØS-avtalens krav. Dersom denne tilpasningen skjer, er det NHOs oppfatning at konsolideringsmodellen for øvrig kan gjennomføres som foreslått. Dette vil medføre en forutsigbar løsning for berørte aktører, en robust modell i forhold til EØS-avtalen og likebehandling av private og offentlige aktører, i tråd med de hovedhensyn NHO fortsatt mener bør være førende i omleggingen av hjemfallsinstituttet.

Med vennlig hilsen
NÆRINGS- OG NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område Næringspolitikk

Petter Haas Brubakk
Direktør